

opstilles; thi enhver Taler gjør sin Beregning for sig selv, der strækker sig ofte igjennem en Række af Regnskabsaar, og det bliver ofte umuligt at følge eller efterregne de Tal, som saaledes træde frem; i hvert Fald vil Thinget deraf ikke faae noget egentlig bestemt Indtryk. Seg skal derfor ikke her indlade mig paa denne Drøftelse med Tal, som maatte være fremkomne fra forskjellige Sider og i forskjellige Retninger, da jeg troer, at det ikke vil nytte Noget her; det vil ialtsald blive en Sag, som det maatte paahvile et Udvalg nærmere at prøve, men da Paastande ere fremkomne med temmelig megen Bestemthed i bestemte Retninger, og da navnlig den hele Betragtningssmaaede, som er fremført af det ærede Medlem for Præsto Amts 1ste Valgkreds (Scaventius) ved Finantslovens 1ste Behandling, fortjener Opmærksomhed fra dette Things Side, saa kan jeg ikke undlade at gjøre opmærksom paa visse almindelige Forhold, som gjøre, at jeg ikke troer, at vi kunne skjænke den Række af Betragtninger, som det ærede Medlem fremkom med, vort Bifald. Det ærede Medlem gjorde den Paastand, at det vil være let for os uden nogen egentlig Underbalance i en Række af Aar saavel at afbetale vor Gjæld som at bygge Jernbaner og andre offentlige Foretagender, der ere meget kostbare, ved at tage af vor Activmasse. Nu har det ærede Medlem ved sin Beregning — uden at jeg skal gaae i det Enteste, — som jeg troer, blandt Andet overseet to temmelig væsentlige Momenter. Han har nemlig for det Første stillet sine Tal saaledes, som om vi kunde realisere vor Activmasse til pari efter Papiernes paalydende Sum; men det ærede Medlem maa dog ikke oversee, at dette under visse givne Forhold ikke lader sig gjøre. Der maa altsaa, naar vi realisere vore Activer, paa den mindre Deel nær, som kommer ind ved Afdrag i forskjellige Arter Contanter, altid paaregnes et ikke ubetydeligt Tab ved saadanne Realisationer. For det Andet har det ærede Medlem overseet, at en Deel af de Activer, vi erhverve istedetfor dem, vi skulle os ved, efter al Sandsynlighed vil give en meget betydelig mindre Rente end de tidligere, hvorved det altsaa i Aarens Løb, allerede i de første Aar, vil vise sig, at vi faae Afgang

i vor Indtægt. Seg sigter herved navnlig til Jernbanerne; det har jo været paa Tale flere Gange her ogsaa i denne Session, hvilket Udbytte Jernbanerne kunne ventes at ville give Statskassen. Nu ere jo vistnok Alle, hvilke Anskuelser man saa forresten har om, hvorvidt det er rigtigt at finde sig i den Mindreindtægt, — det skal jeg her ikke indlade mig paa, — enige i at erkende, at der vil blive en temmelig betydelig Mindreindtægt. Seg skal i saa Henseende, da det navnlig fra Ministerbænken er fremstillet, som om de Resultater, der ere fremkomne ved de ifjor foretagne Forandringer, skulle være meget Lovende i finantsiel Henseende, henlede Opmærksomheden paa den os forelagte trykte Beretning. Naar man opmærksom gennemgaaer de finantsielle Resultater, der foreligge os i Indenrigsministerens officielle trykte Beretning, kommer man ved at see skarper paa Tingene ikke til det Resultat, som den høitærede Minister kom til, nemlig at Nedsættelsen i Prisene har været i finantsiel Henseende heldig. Der er en Vanskelighed ved at foretage denne Undersøgelse, og den ligger dert, at omtrent samtidig blev der foretaget to store Forandringer i Jernbanedriften; den ene er den, hvorved Togenes Antal blev forøget, den anden den, hvorved Tærterne bleve nedsatte. Nu er det meget vanskeligt at see, naar Indtægterne have naaet et vist Beløb, om den Indtægtsforøgelse, som har fundet Sted, skyldes den ene eller den anden af disse to Ting. Naar to Ting, som begge antages at kunne have havt forøget Indtægt tilfølgende, ere foregaaede omtrent samtidig, er det af blotte Tal overordentlig vanskeligt at see, hvorvidt begge Ting have medvirket dertil, eller muligviis funden ene; men dette ville ærede Medlemmer dog sikkert indrømme, at naar man kun seer paa Indtægtsforøgelsen, saa er det meget sandsynligt, at det forøgede Antal af Tog maa give en forøget Bruttoindtægt; thi der reises mere paa Jernbanen, naar der gaaer flere, end naar der gaaer færre Tog daglig. Dette bekræftes ogsaa ved en skarper Betragtning af Tallene; thi det vil erindres, at sjøndt disse to Foranstaltninger fandt meget nær paa hinanden, var der dog 6 Uger imellem dem, og